

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : Hardener for HS High Build C.F Epoxy
Produktkode : F3297/E5
Type produkt : Væske.
Andre identifiseringsmåter : Ikke kjent.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Anvendelsesområde : Industrielle anvendelser, Brukt ved sprøyting.
Bruk av stoffet/stoffblandingen : Belegg.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

PPG Industries Italia SpA
Via Comasina, 1 - 20161 Milano, Italy
Tel: +39 02 6404.1

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : EurMsdsContact@ppg.com

Nasjonal kontakt

PPG Scandinavia, Tigervej 37, DK-4600 Køge, Danmark.
Tel: +45 43 43 65 66 Fax: +45 43 43 81 88

C. Christoffersen AS,
Postboks 2663, N-3702 Skien.
Tlf: +47 815 44 454

Lakkspesialisten, Jonstadveien 6, 5146 Fyllingsdalen, Norge.
Tlf: +47 55 15 41 50

1.4 Nødtelefonnummer

Nasjonalt rådgivingskontor/Giftinformasjonen

Telefonnummer : Nødtelefon: Giftinformasjonen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering ifølge direktiv 1999/45/EØF [DPD]

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : R10
Xn; R20/21
Xi; R36/38

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Brannfarlig.

Skadevirkninger for mennesker : Farlig ved innånding og hudkontakt. Irriterer øynene og huden.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i R- og H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

Kode : F3297/E5

Utgitt dato/Revisjonsdato

: 11 November 2011

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.2 Etikettelementer

Faresymbol(er)

:

Fareindikasjon

: Helseskadelig

Risikosekvenser

: R10- Brannfarlig.
R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
R36/38- Irriterer øynene og huden.

Sikkerhetssetninger

: S23- Unngå innånding av damp eller sprøytetåke.
S36/37- Bruk egnede verneklær og vernehansker.
S38- Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.

Farlige ingredienser

: xylen

Tilleggs-elementer på etiketter

: Inneholder 3,6-diazaoktan-1,8-diamin. Kan gi en allergisk reaksjon.

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med barnesikker lukking

: Ikke anvendelig.

Følbar advarselmerking om fare

: Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på produkt/bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering		Type
			67/548/EEC	Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	
Fatty acids, C18-unsatd., dimers, reaction products with polyethylenepolyamines	CAS: 68410-23-1	35-50	Xi; R36/38	Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	[1]
xylen	EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	35-50	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315	[1] [2]
etylbenzen	EU: 202-849-4 CAS: 100-41-4 Innhold: 601-023-00-4	7-25	F; R11 Xn; R20	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332	[1] [2]
			Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor.	Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
[3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
[4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

Regning - høy Konsentrasjon Listed er en < Verdi

SUB koder representerer stoffer uten registrerte CAS nummer.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne. Søk lege omgående.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Potensielle akutte helseeffekter

- Øyekontakt** : Irriterer øynene.
- Innånding** : Farlig ved innånding.
- Hudkontakt** : Farlig ved hudkontakt. Irriterer huden.
- Svelging** : Irriterende for munnen, halsen og magen.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Ingen spesifikke data.
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slökkemidler

Egnete brannslukkingsmidler : Bruk pulver, CO₂, vandusj (tåke) eller skum.

Uegnete brannslukkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Brannfarlig væske. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare.

Farlige forbrenningsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid

5.3 Råd for brannmenn

Bestemte forholdsregler for brannslukning : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.

Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

Lite utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.

Stort utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurensset

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

opsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Må ikke svelges. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Unngå å innånde damp eller tåke. Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Ikke gå inn i lagringsområder og avgrensede områder hvis de ikke er tilstrekkelig ventilert. Oppbevares i originalbeholderen eller i et godkjent alternativ, som er laget av et kompatibelt materiale, oppbevares tett lukket når det ikke er i bruk. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antennelseskilde. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr (ventilasjon, lys og materialhåndtering). Bruk ikke gnistdannende verktøy. Ta forholdsregler mot elektrostatisk utladning. For å unngå brann eller eksplosjon, spre statisk elektrisitet under overføringen ved å jorde og sammenkoble beholderne og utstyret før materialet overføres. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Emballasjen må ikke brukes om igjen.

- Råd om generell yrkeshygiene** : Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

- : Lagringstemperatur: 0 til 35°C (32 til 95°F). Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares i et isolert og godkjent område. Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se avsnitt 10) samt mat og drikke. Eliminer alle antennelseskilder. Holdes unna oksiderende materialer. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglet til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

7.3 Spesifikk sluttbruk

- Anbefalinger** : Ikke kjent.
Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere [Administrative normer](#)

Kode : F3297/E5

Utgitt dato/Revisjonsdato

: 11 November 2011

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
xylen	Arbeidstilsynet (Norge, 11/2010). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ , 0 ganger per skift, 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 25 ppm, 0 ganger per skift, 8 time(er).
etylbenzen	Arbeidstilsynet (Norge, 11/2010). Absorbert gjennom huden. Kreftfremkallende. Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m ³ , 0 ganger per skift, 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 5 ppm, 0 ganger per skift, 8 time(er).

Navn på produkt/bestanddel

Grenseverdier for eksponering

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Det henvises til EU-standarden EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler, og nasjonale, veiledende dokumenter med metoder for bestemmelse av skadelige stoffer.

DNEL

DNEL - Ikke kjent.

PNEC

PNEC - Ikke kjent.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk prosesinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Vernebriller mot kjemikaliesprut.

Hudvern

Håndvern

: Det skal til enhver tid ved håndtering av kjemiske produkter benyttes kjemisk bestandige, ugjennomtrengelig hansker i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig.

Hansker

: Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:

Anbefales: folie, fluorgummi

Kroppsvern

: Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres.

Annet hudvern

: Egnert fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

Åndedrettsvern

: Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Bruk godt tilpasset, luftrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.

Kode : F3297/E5 Utgitt dato/Revisjonsdato : 11 November 2011

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand : Væske.
Farge : Fargeløs.
Lukt : Karakteristisk.
Luktterskel : Ikke kjent.
pH : Ikke kjent.
Smeltepunkt/frysepunkt : Ikke kjent.
Utgangskokepunkt og -kokeområde : >37.78°C
Flammepunkt : Lukket cup: 21°C
Fordamping : Ikke kjent.
Stoffet holder forbrenningen igang. : Ja.
Antennelighet (fast stoff, gass) : Ikke kjent.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser : Nedre: 1%
Øvre: 7%
Damptrykk : Høyeste kjente verdi: 1.2 kPa (9.3 mm Hg) (ved 20 °C) (etylbenzen). Vektet gjennomsnitt: 0.95 kPa (7.13 mm Hg) (ved 20 °C)
Damptetthet : Høyeste kjente verdi: 3.7 (Luft = 1) (xylen). Vektet gjennomsnitt: 3.7 (Luft = 1)
Relativ tetthet : 0.92
Løselighet(er) : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann.
Fordelingskoeffisient oktanol/vann : Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur : Ikke kjent.
Dekomponeringstemperatur : Ikke kjent.
Viskositet : < 30 s (ISO 6MM)
Eksplosjonsegenskaper : Ikke kjent.
Oksidasjonsegenskaper : Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.

10.2 Kjemisk stabilitet : Produktet er stabilt.

10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.

10.4 Forhold som skal unngås : Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.5 Uforenlige stoffer : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
xylen	LC50 Innånding Gass.	Rotte	6670 ppm	4 timer
	LC50 Innånding Damp	Rotte	5000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	>1.7 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	4.3 g/kg	-
etylbenzen	LC50 Innånding Damp	Rotte	4000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	>5000 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	3.5 g/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Ikke kjent.

Irritasjon/korrosjon

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Allergen

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Mutasjonsfremmende karakter

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Kreftfremkallende egenskap

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Reproduktiv giftighet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Fosterskadelige egenskaper

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier : Ikke kjent.

Potensielle akutte helseeffekter

Innånding : Farlig ved innånding.

Svelging : Irriterende for munnen, halsen og magen.

Hudkontakt : Farlig ved hudkontakt. Irriterer huden.

Øyekontakt : Irriterer øynene.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

Innånding : Ingen spesifikke data.

Svelging : Ingen spesifikke data.

Hudkontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet

Øyekontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rennede
rødhet

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Korttidseksposering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Potensielle kroniske helseeffekter

Ikke kjent.

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Generelt : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Effekter på utvikling : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fruktbarhetseffekter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier. Se avsnitt 3 og 15 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Inneholder 3,6-diazaoktan-1,8-diamin. Kan gi en allergisk reaksjon.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
xylen	Akutt LC50 8500 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Palaemonetes pugio	48 timer
	Akutt LC50 3300 til 4093 ug/L Ferskvann	Fisk - Oncorhynchus mykiss - 0.6 g	96 timer
etylbenzen	Akutt EC50 4600 ug/L Ferskvann	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	72 timer
	Akutt EC50 3600 ug/L Ferskvann	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	96 timer
	Akutt EC50 2930 til 4400 ug/L	Dafnie - Daphnia magna -	48 timer

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

	Akutt LC50 >5200 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Americamysis bahia - <24 timer	48 timer
	Akutt LC50 4200 ug/L Ferskvann	Fisk - Oncorhynchus mykiss	96 timer
	Kronisk NOEC 6800 ug/L Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - <=24 timer	48 timer
	Kronisk NOEC 3300 ug/L Sjøvann	Fisk - Menidia menidia	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
etylbenzen	3.1	-	høy

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Det må ikke avhendes vesentlige mengder avfall av produktrester via avløpet, men behandles i et passende behandlingsanlegg for spesialkloakkavfall. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

Farlig avfall : Ja.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Kode : F3297/E5 Utgitt dato/Revisjonsdato : 11 November 2011

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
08 01 11*	maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Emballasjetype	Den europeiske avfallslisten (EAL)
Beholder	15 01 04 emballasje av metall

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	1263	1263	1263	1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALING	MALING	MALING	MALING
14.3 Transportfareklasse(r)	3	3	3	3
14.4 Emballasjegruppe	II	II	II	II
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	Nei.	Nei.
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren	Ikke kjent.	Ikke kjent.	Ikke kjent.	Ikke kjent.

Tilleggsopplysninger

ADR Viskositet Anmerkninger : Ikke kjent.

ADR Tunnellkode : (D/E)

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – : Ikke anvendelig.

Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

Andre EU regler

Navn på produkt/bestanddel	Listenavn	Navn på listen	Klassifisering	Merknader
etylbenzen	Norske administrative normer	etylbenzen	Carc. K	-

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger : H225 Meget brannfarlig væske og damp.
 H226 Brannfarlig væske og damp.
 H312 Farlig ved hudkontakt.
 H315 Irriterer huden.
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 H332 Farlig ved innånding.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS] : Acute Tox. 4, H312 AKUTT TOKSISITET: HUD - Kategori 4
 Acute Tox. 4, H332 AKUTT TOKSISITET: INNÅNDING - Kategori 4
 Eye Irrit. 2, H319 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
 Flam. Liq. 2, H225 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2
 Flam. Liq. 3, H226 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
 Skin Irrit. 2, H315 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2

Fullstendig tekst for forkortede R-setninger : R11- Meget brannfarlig.
 R10- Brannfarlig.
 R20- Farlig ved innånding.
 R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
 R38- Irriterer huden.
 R36/38- Irriterer øynene og huden.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [DSD/DPD] : F - Meget brannfarlig
 Xn - Helsekadelig
 Xi - Irriterende

Historikk

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 11 November 2011

Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering.

Utarbeidet av : EHS

Versjon : 1

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på den aktuelle vitenskapelige og tekniske viten, og på EFs og nasjonal lovgivning.

Formålet med opplysningene er å henlede oppmerksomheten på helse- og sikkerhetsfaktorer ved PPGs produkter samt å anbefale sikkerhetstiltak for oppbevaring og bruk av produktene. Dette utgjør ingen sikkerhet eller garanti med hensyn til produktenes egenskaper. Vi påtar oss intet ansvar for manglende overholdelse av forholdsregler som er beskrevet i dette databladet, eller for uvanlig bruk av produktet.